

Buchelius Band 43

Zegeltekeningen en -beschrijvingen, gebaseerd op de door HUA te Utrecht vermelde gegevens

Anton C. Zeven, Wassenaar, 2023

Het Utrechts Archief

HUA

Band 43 gemerkt XVIII gefolieerd 1-241 en (in 19^e eeuwse hand) 242-251, verschillende handen, bevattend de afschriften van oorkonden uit de archieven van de bisschop en de kapittels van Utrecht betreffende diverse onderwerpen 1185-1499, 1656 en vier vidimussen vsn de magistraat van Utrecht, (1629-1666, met tekeningen van zegels.

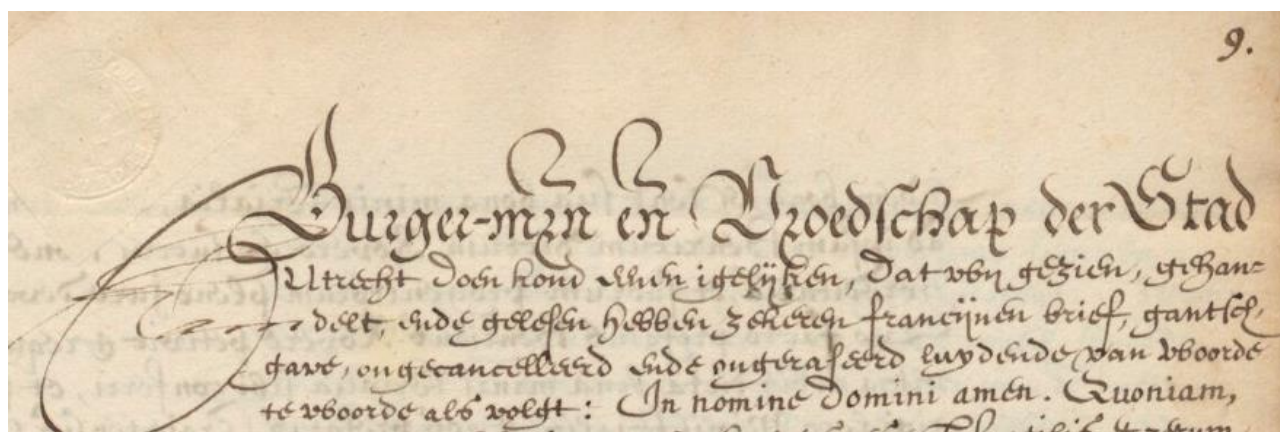
355 Verzameling Van Buchel Booth

Inventaris

1 Register met afschriften van historische bescheiden, aangelegd door Aernout van Buchel, ca. 1600-1631 ca 1600-1630 Abraham Booth, 1630-1636, Cornelis Booth, ca. 1632-1663, E.A., (17^e eeuw).

De daadwerkelijke dag van het opmaken van een document werd bepaald met behulp van people.zeelandnet.nl/

Blz 9

BURGER-M[EESTE]R[E]N ENDE VROEDSCHAP DER STAD Utrecht doen kond eenen igelijken, dat wij gezien, gehandelt, ende gelofen hebben zekere francijnen brief, gantsch gave, ongecancelleerd ende ongerafeerd luydende van woorde te woorde als volgt:
latijnse tekst In nomine domini amen.--

Canceleren = schrappen, doorhalen, raferen = ?, francijnen = perkamenten

Zegel 2 Gerardi Frissonis, Gerrit Friso

Zegel 3 Ernesti de W[u]ven Militum, Ernst van Wulven

Zegel 4 Hermanni Olderidder, Herman Oudenridder

Zegel 5 Henrici Machelmi Scabinorum civitatis Trajectensis publice roboratum. Henrick Machelmi

Zegel 6 Ernst van Wulven

Zegel 7 Theoderici Vrenken tunc Sculteti Trajectensis, Dirk Vrencken

Zegel 8 ?

DATUM ANNO DOMINICE 1282 Sabbato ante festum beate Marie Magdal[ena]

Zegel 1

Sweder van Zuylen

Zegel 1

Sweder van Zuylen: drie zuilen. Omschrift: S'SVEDERI DE SVLEN

Zegel 2

Gerrit Friso

Zegel 2

Gerrit Friso: drie leeuwen (2-1). Omschrift: S'GERARTI . FRISEN.SCABINI.TRAIECTR

Gerard Friso, schepen van Utrecht

Zegel 3

? zoon van ?

Zegel 3 onduidelijk

? **zoon van ?**: een dubbelkoppige adelaar. Omschrift: S. HANI FILI – IS DE TICEM

Misschien: Hermannii filii domine Arlandis

Zegel 4

Herman Ouderidder, schepen civitatis Trajectum

Zegel 4

Hermannii Oldenriddere, schepen civitatis Trajectum
: drie vijfbladige bloemen/rozen, in het schildhoofd een barensteel met vijf hangers. Omschrift: S.HERMANNI.OVDERIDDER

Schepen van de stad Utrecht.

Zegel 5

Hendrik Machelm

Zegel 5

Hendrik Machelm: een leeuw. Omschrift: S` HENRIC: MACHEL.

Zegel 6

Ernst van Wulven

Zegel 6

Ernst van Wulven; golvend doorsneden in vijf stukken; het eerste, het tweede, het derde, het vierde en het vijfde stuk, beladen met resp. 5, 4?, 3 en 1 schijfjes. Omschrift: ERNESTI DE WVLE NV

CBG HDATNL019078: alleen golvend gedwarsbalkt.

Zegel 7

Dirk Vrencken

Zegel 7

Dirk Vrencken: geruit. Omschrift: S'THEODERICI: VRENKEN

CBG HMUSNL044310 Muschart 18Ai = geruit.

Zegel 8

Onbekend

Onbekend: tweekoppige adelaar. Omschrift: ---NG

Blz 35 en 36

Elyade van Woudenberch, knape doe cond ende kenlic allen luden, dat ---

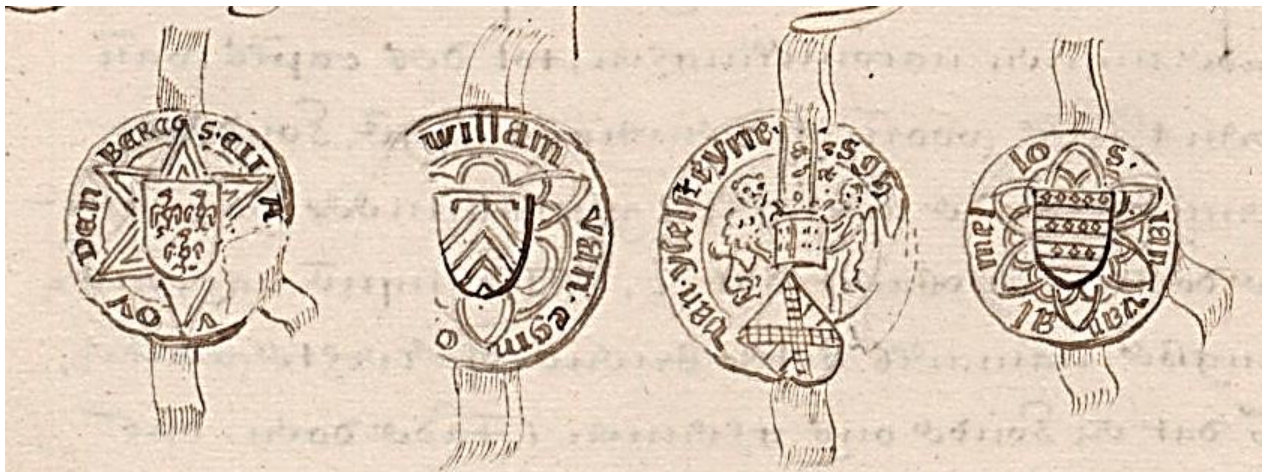
In oircunde desen brieve bezegelt mit mynen zegel. Ende om die meerre kennisse, ende oircunde soo heb ic gebeden mijnen lieven He[ren] Ende mynen maghe. Also heren Willem

van Egmonde, Ridder, Ghisebrecht van Yselsteyne, ende Jan van Almelo, knapen, hebben om bede wille Elyas van Woudenberch onsen neven voorn. desen brieve mit hem besegelt, mit onsen zegelen, tot enen oircunde der waerheyte.

horen (= hun) segelen (dit is gebeurd)

Gegeven int iair ons heren M CCC en 84 – 1384. des Donredags na Sinte Pouwels dach conversio

St Paulus bekering 1384 = zondag 25 januari 1384 => donderdag 29 januari 1384.

Elyas van Woudenberch, knape

Elyas van Woudenberch: drie adelaars (2-1). Omschrift:
Omschrift: S.ELI A --- V OV DEN BERCH

ACZ: BERCH?

Willem van Egmonde

Willem van Egmonde: vier kepers; in het schildhoofd een barensteel met drie hangers. Omschrift: WILLAM VAN EGMOND ---

ACZ: in het algemeen wordt het wapen Van Egmond beschreven als gekeperd van 12 stukken.

Ghisebrecht van Yselsteyne

Ghisebrecht van Yselsteyne: een geschakeerd schuinkruis, gaande over een dwarsbalk. Helmteken: ?. Helmhouders: rechts een aanzierende leeuw, links een engel. Omschrift: SGH--- VAN YSELSTYNE

Jan van Almelo

Jan van Almelo: gedwarsbalkt van 7 stukken, de eerste, derde en vijfde balk beladen met 5, resp. 5 en 3 schuinkruisjes. Omschrift: S. IAN VAN ALMELLO

ACZ: Almello.

Blz 43

Wij Schout, Burgermyn ende Schepenen der Stad Utrecht doen kond ende certificeren eenen igelijken dat wij gesien, gehandelt ende gelesen hebben zekere twe[e] bezegelde brieven geschreven in franceyn gantsch gave, ende ongekanceleerd, den eenen beginnende ende eyndigende aldus Ic Aelbert van Leeuwen Rentmeyster hofmeyster ende thynsmeyster mijne gened[] heren zynre genad[] Lants van Vtrecht doe kondt allen luyden ---

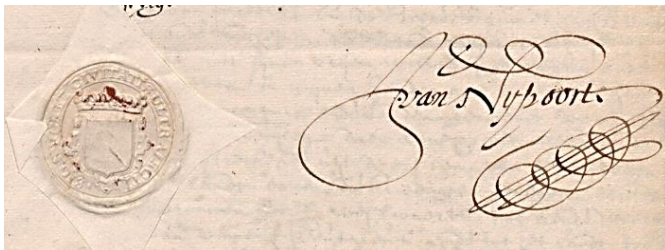
Aelbert van Leeuwen

1503

Aelbert van Leeuwen: een leeuw (met een vossestaart). Helmteken: op een wrong een uitgerukte boom.
Omschrift: AELBERT V AN LEEWEN

Zo hebben wy des t'eenen oorkonde desen by onzen Secretaris doen ondertekenen, ende des Stads kleyn zegel op't spatium deses doen drukken op de ijen (tweeden) Septemb. 1656

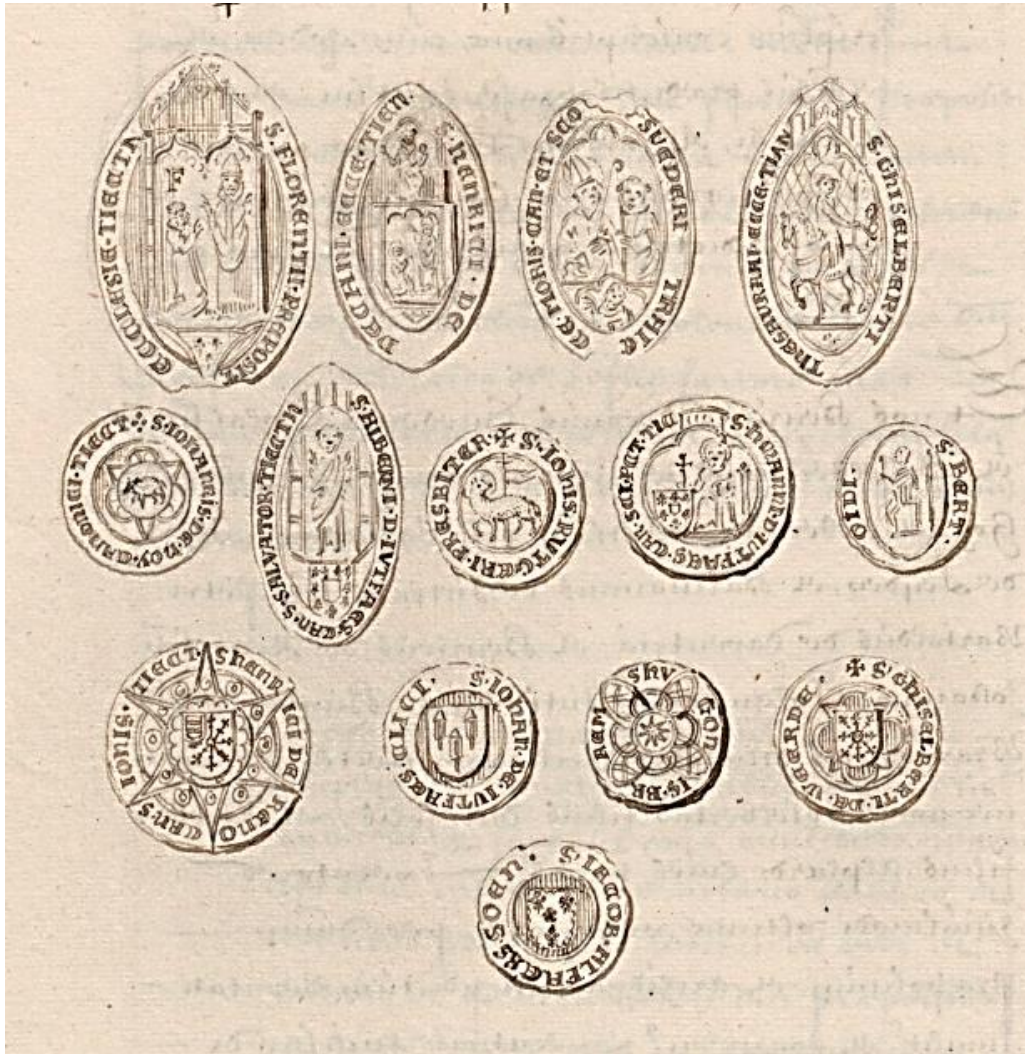
Kleinzegel vergaan
Secretaris is Van Nypoort.

Blz 55 en 56

Et nos Henricus decanus Suederus Scolasticus (geleerde) et Gyselbertus Thesaurarius (penningmeester) maioris, Joh[ann]es de Hoy. Et Albernus de Jutfaes s[an]cti Saluatoris, Joh[ann]es de Leyden, et Harmannus de Jutfaes s[an]cti Petri, Bartoldus de Daventria, et Henricus de Reno sc[an]ti Jobannis,, Johannes de Jutfaes, et Hugho dictus Braem. S[an]cti

Maria Eccliarum tiect ende Canonici, nec non Gyselbertus filius din Joh[ann]is, et Jacobus filius Alphardi cuies tiecten[] ---
 In quorum testimonium sigilla ura putibus sunt appensa datum.

ACZ: ? Hoy, Goy, Noy?

1 2 3 4
 5 6 7 8 9
 10 11 12 13
 14

Zegel 1
 Florens proost kerk te Utrecht

Florens proost kerk te Utrecht: twee aanpalende nissen, her. links een bisschop met in beide opgeheven handen iets vasthoudend of zegend/zwerend, her. rechts een naar links knielende persoon met boven hem een F. Omschrift: S.FLORENTII.PREPOSIT ECCLESIE.TICTA
ACZ: de knielende persoon, aangeduid met F, zal Florens zijn.

Zegel 2
 Hendrik decaan van de kerk van Utrecht

Hendrik decaan van de kerk van Utrecht: een soortgelijke afbeelding als zegel 1. Boven de nissen Maria met kindeke Jezus op de linkerarm en de rechterarm opgeheven.. Omschrift: S.HENRICI. DE DECANI.ECCE.TIEN

Zegel 3
 Suederus Scolastheus

Suederus canunnik et scolastheus: her. rechts een zittende bisschop met kromstaf, her. links wsl Suederus. In de schildvoet ? Omschrift: SUDERI TRAIC CE.MORIS.CAN.ET.SCO
ACZ. Suederus in het zegel lijkt op een beer.

Zegel 4
 Ghiselbertus thesaurus (penningmeester) van de kerk van Utrecht

Ghiselbertus thesaurus van de kerk van Utrecht: een naar rechts gaande St Maarten te paard, die zijn mantel deelt met een bedelaar. Omschrift: S.GHISELBERTI THESAURARI. ECCE.TIAN

Zegel 5
Johannes de Noy

Johannes de Hoy: een viervoetig dier, wsl. een zwijn op een rond schild.. Omschrift: S.IOHANNIS.DE.HOY.CANONICI.TIECT

Johannes de Hoy, kanunnik van Utrecht.
De H en N lijken veel op elkaar.

Zegel 6
Albert van Jutfaes

Albert van Jutfaes: een tronende persoon in een nis; in de voet het wapen Van Jutfaes:gezoomd met 9 (4-2-2-1) lelies, effen binnenschild. gezoomd. Omschrift: S.ALBERNI.D.IVTAES.VAN.S.SALVATOR.TIECTII

Zrgel van Albernus van Jurfaes van Sint Salvator te Utrecht.

Zegel 7
Johannes Rutgers

Johannes Rutgers: een omkijkende St Janslam met halo en vaantje of wimpel aan een gekruiste paal. Omschrift: S.IOHIS.RUTGERI.FRESBITER

Zegel 8
Herman van Jutfaes

Herman van Jutfaes: een zittende persoon, houdende in de rechterhand een kruis en ervoor zijn wapenschild Van Jutfaes gezoomd met zes (3-2-10) lelies. Omschrift:

S.HMANNI.D.IUTFAES.VAN.SCI.PET.TIC
Herman van Jutfaes van de Sint Petrus te Utrecht

Zegel 9
Bert. Oidi

Zegel van
Bert. Oidi: een naar rechts gewende zittende persoon, houdende een staf in de linkerhand. Omschrift: S .BERT. OIDI

Zegel 10
Hendrik van Rijn

Hendrik van Rijn: een karbunkel, vergezeld rechtsboven van een schildje, beladen met twee dwarsbalken.

Omschrift:

S.HENR. ICI DE RENO CAN.S IOHIS.TIECT
Kanunnik van St. Johannes te Utrecht.

Zegel 11
Johan van Jutfaes

Johan van Jutfaes; misschien drie doopvonten, spiegels (2-1). Omschrift: S.IOHAN.DE.IVTFAES.CLICI.

Zegel 12
Hugo Braem

Hugo Braem: een achtpuntige ster binnen een cirkel.
Omschrift: SHV GON IS.BR AEM

Zegel van Hugo Braem.

Zegel 13
Ghiselbrecht van Weerde

Ghiselbrecht van Weerde: een karbunkel. Omschrift: S'GHISELBERTI.DE.WEERDE

Zegel 14
Jacob Alfaers soen

Jacob Alfaers soen: drie lelies (2-1) en in het schildhart een vijfbladige roos. Omschrift: S' IACOB. ALFAERS SOEN.

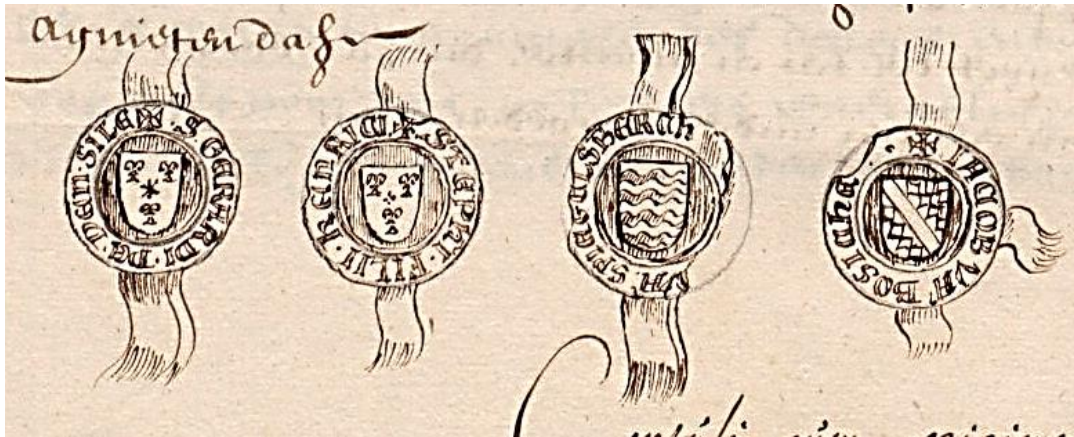
Blz 59, 60 en 61

Allen den ghenen der desen brief solen sien, of horen lesen, die ick verstaen Gherart vanden Zyle knaep dat ic geloouet (beloofd) hebbe ende gelove mit desen tieghenwoordighen brieve -
--

Alle dese voorwaerden geloue ick Geherart vanden Zyle zaeckwonde ende Borghen voor zeyt Ende wi Steven Henrixsone, Gherard Scout van Spieghelsberch, Jacop van Bosinchem, ende Claes Pawe knapen, borghen voorgenoemt, met gesaemenderhant, ende elck voor al mit goeden trouwen, ende sonder alrehande archest---

Bezeghelt mit onsen seghelen selve genen zegel en hebbe (de vier zegels gelden bij gebrek aan een zegelstempel voor alle zegelaars).

Gegeven int jair ons Heren 1326 op Sint Agnieten dage

Hendrik Stevenszoon

Hendrik Stevenszoon: drie bemmels (2-1), in het hart een ster.
Omschrift: HENRICI STEPHI.FILII

Gherart vanden Zyle

Gherart vanden Zyle: drie bemmels (2-1), in het hart een ster.
Omschrift: S.GERARDI.DE,DEN.SILE

Gherard Scout van Spieghelsberch

Gherard van Spieghelsberch: golvend gedwarsbalkt van acht stukken. Omschrift: ---- VA[N] SPIEGELSBERCH

Jacob van Bosichem

Jacob van Bosichem: geschakeerd, waaroverheen een effen dwarsbalk. Omschrift: IACOB VA BOSICHE--

Wy Alart Hack ende Wouter van Zoelen zyn echte wyf doen cond ende kenlick allen luden dat ---erve, willigen, duufhuys, ende grinde. Gegeven int jair ons heren 1401 op Sinte Marien Magdalennen dach.

Alaert Hack

Alaert Hack: drie vairpalen, een schildhoofd met rechts en links een malie. Omschrift: S.ALAERT.HAECHEN

Wouter van Soelen

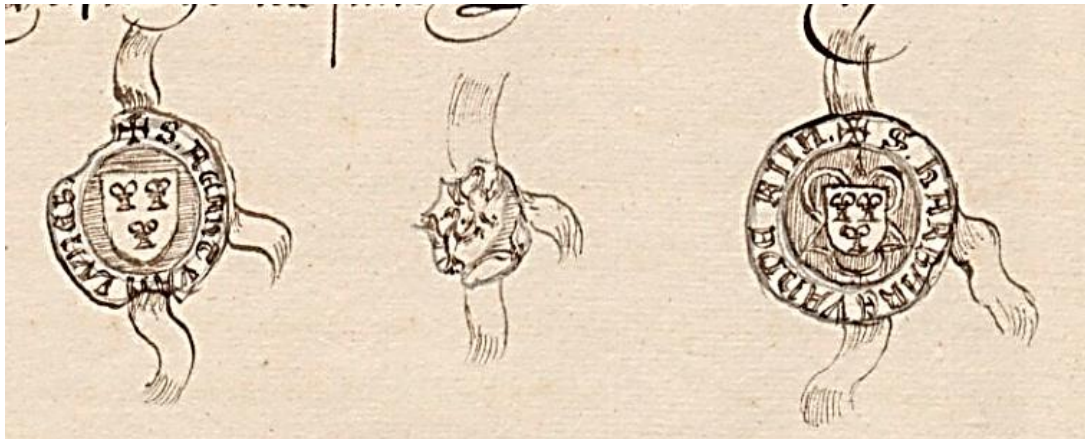

Wouter van Soelen: een kruis. Omschrift: [W]OUTER.VAN.SOELLEN.

ACZ: uit de tekst begrijp ik dat Alaert Hack getrouwd is met Wouter[tje] van Zoelen.

Blz 74 en 75

Wij Aernt van Lunenborch, Otto van Woudenberch, ende Harbaren vanden Ryn knapen maken cont allen luden, dat --- Wy Willam vanden Zyle decken tot Sinte Peters t Utrecht. Gerrit vanden Zile, ende Gysbrecht vanden Sile gebroeders Canonicken ten doem t'Utrecht doen cont allen luden

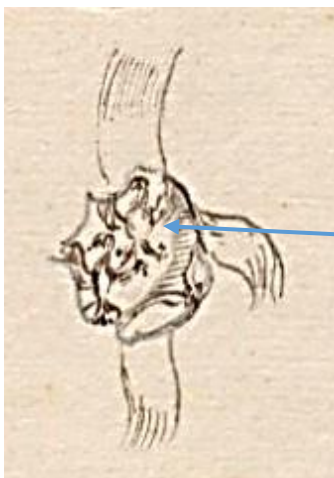

Aernt van Lunenborch

Aernt van Lunenborch: drie bemmels (2-1). Omschrift: S.AERNT VA --VNEB

Otto van Woudenberch

adelaar

Otto van Woudenberch: een adelaar.

Harbaren vanden Ryn

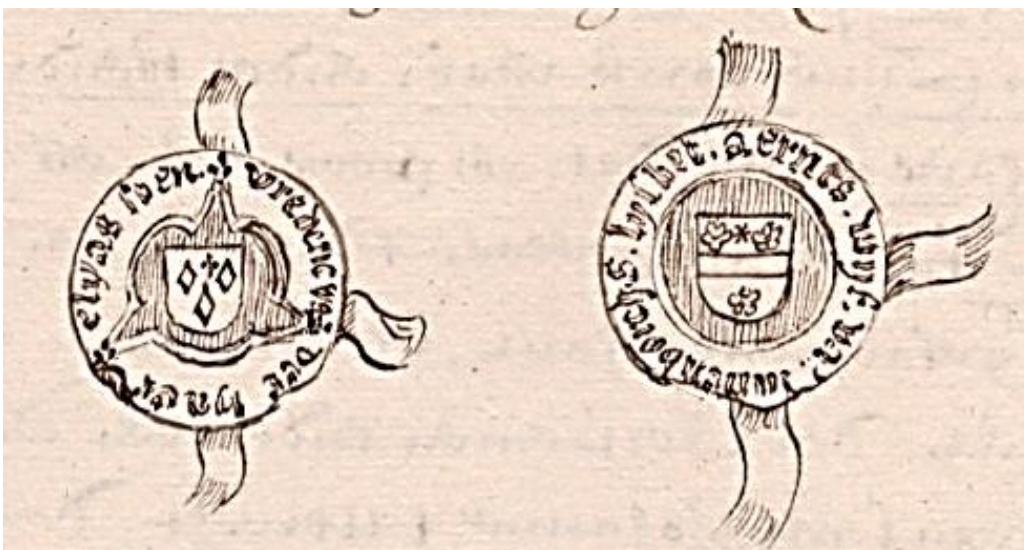
**Harbaren vanden Ryn: drie bemmels. Omschrift:
S.HARBARE VANDE RIIN**

Blz 76 – 110 geen sigillografische gegevens.

Blz 111 en 112

Alle den ghenen die desen Brief zellen sien, of horen lesen doe wy verstaen Vrederic vander Haer Elyaes soon, Joncfrou Lysabet die Aernts wyf, van Lunenborch was, ende Hendrick van Vlueten haere sone, dat wi voor ons, ende voor onzen Erfgenamen gelooft te hebben ende sculdich ---

In oirconde, ende in kennissen der waerheyt hier of zoo hebbenwi Vrederic vander Haer, ende Joncfrou Lizabet voorgs, desen brief besegelt mit onsen segellen. Ende want ick Hendric van Vlueten voorgenoempt in ter tyt zelve ghenen segel en hebbe, soo hebbe ick gebeden wille Hendrick van Vlueten voorgn desen brief over hem besegelt mit mynen segel. Gegeven int Jair ons Heren 1411, des woensdaegs nae Zinte Bartelmeus dach.

Vrederick vander Haer

Vrederick vander Haer: drie ruiten (2-1), tussen de bovenste twee ruiten een lelietje. Omschrift: VREDERICK VAN DER HAERE ELYAS SOEN

Lysbet Aernts wyf van Lunenborch

Lysbet Aernts wyf van Lunenborchs: een dwarsbalk, boven vergezeld van twee en beneden van een vijfbladig bloempje; tussen de bovenste twee een sterretje. Omschrift: S.LYSBET.AERNTS.WIJF.VAN.LUNENBORCH.

Blz 120

Ick Kurstinne van Moenement doe condt --- Ende om meere vestenisse de saecken, soo heb ick gebeden heeren Johanne van Moenement injure boye desen brief meede over myn te besegelen met synnen segel. Ende ick Johanne van Moenement voorscreven, heb om beede wille Kurstine van Moenement mijnre zuster desen brief meede over huere besegelt mit mynen segel. Gegeven int Jair ons Heren 1360, des dynsdachs na Sinte Michiels dach.

Johanne van Moenement, ridder

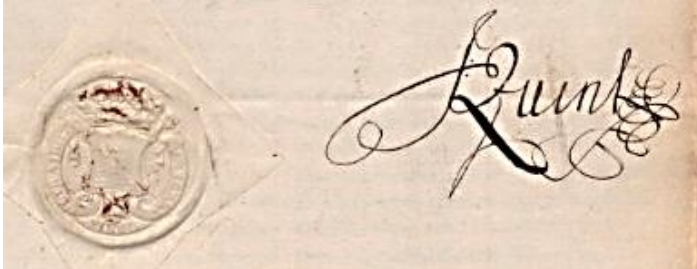
Johanne van Moenement: een dwarsbalk, vergezeld van boven de balk van twee schijfjes en onder van één schijfje. Omschrift: --OHANIS DE MET.MILI--

Voetnoot b'oyd – broyder of broeder

Blz 131

Anno D. 1261

Burgermyn ende Vroedschap der Stad Utrecht doen kond, ende certificeeren eenen igelijk, dat wij --- tekst in het latijn --- Stads signet doen bevestigen, ende onzen Secretaris doen onderteken opden 19 April 1666.

Stads Signet doen bevestigen, Side onzen Secretaris doen ondertekenen opden xix.en Aprilis = 19 april 1666.

Oorspronkelijk document:

Anno dns m.cc. = 1200 xxx primo In Oct = 1 oktober 1200

Was bezegeld med vijf zegelen van groenen ofte bruynen wassche beneden uyt hangende om dubbele steyrten, zulx als dezelve med het contrezegel van 't eerste hier onder afgetekend zijn.

6 1 2 3 4 5

Zegel 1

Abt van Sint Paulus te Utrecht

456. — Heidenrik, abt van S. Paulus te Utrecht (abbas monasterii sancti Pauli Traiectensis).
Bruine was. Aan een groene zijden streng.
In een ruitgewijs gearceerd veld, met rozen in elke ruit, afb. van den abt, gezeten op een vouwstoel, met kromstaf en boek.
R.: + S. HEIDENRICI. DI. GRA. ABBIS. SCI. PAVLI. IN. TRAIECTO.
Oork. van 1255 April. R.U.M. no. 203. Gedr.: Ob. Gelre. II no. 769.

Ex CSN 1255

Abt van Sint Paulus te Utrecht

: : abt, zittende op een vouwstoel. Omschrift: **S.HEIDENRICI. DI. GRA. ABBIS. SCI. PAVLI. IN. TRAIECTO**

457. — Tegenzegel van Heidenrik, abt van S. Paulus te Utrecht (singule ecclesie Traiectenses).
Bruine was. Aan een dubbelen staart.
Borstbeeld van S. Paulus, met zwaard en boek, met omschrift: S ABIS AD CAS.
R.: + MAGNVS: SANCTVS. PAVLVS.
Oork. van 1252 (November 22) in die beate Cecilie

Ex CSN jaar 1252

Zegel 2

Zymonthus de Harlem/Simon van Haerlem

1261

Intervest.nl/blog/ simon. van.haarlem

Een omgekeerd ruiterszegel; een smal kruis met in elk kwartier drie naar links gewende vogels /merletten (schild: 2-1; op de sjabrak 1-1-1 boven elkaar). Omschrift: S.SIMONIS DE HARLEM MILI TIS

Modern wapen:

CBG:HDATNL007412 van rood een smal kruis, in elk kwartier vier vogels naar links gewend (2-2), alles zilver.

Zegel 3

Willem I van Amstel, ruiterszegel

CSN898

Willem I van Amstel: gedwarsbalkt van 6 stukken, de even balken beladen met 4, resp. 3 en 2 schuinkruisjes. Omschrift: WILLVM I VAN

CBG-HDATNL-000576; Van Amstel; drie en twee schuinkruisen.

Zegel 4

Gil Hvsoni de Nalwict

Naeltwijn
CBG-HDATNL012454

Hvsoni de Nalwict; een leeuw. Omschrift: SIGIL
HVSONIS:DE:
NALWICT

Zegel 5

Dirk van Poelgeest.

Dirk van Poelgeest: drie ruiten (2-1), in het schildhoofd een barensteel met 5 hangers. S.THEODMILITIS DE POELEGHESI

ACZ: er zijn in elk geval twee personen Dirk van Poe;geest: vader en vermoedelijk zoon.

Zegel 6

Sint Paulus: torso met staf in rechterhand en boek in linkerhand. Omschrift: MA I VS SANCTVS PAVLVS; binnenring BIS

Blz 132

Wij Schout Borgermyn ende Schepenen der Stadt Utrecht doen cond en certficeren --- Ende want wy Cornelis van Meerenborch ende Cornelis van Leeuwen voors. oeck op dese tyt selver

geen segele en hebben soe hebben wy gebeden Peter van Meerenborch my Cornelis van Merenborchs voers vaderdesen brieff over ons te besegelen mit zynen segell (etc) ons heren 1538 opten thienden dach in Meerte = 10 maart 1538.

Ende was bezegelt eerst met het zegel van Aelbert van Leeuwen voorn. In groenen wasse (hebbende een climmende leeuw in` t schildt, ende boven uyt des helm de helfte vundies, In (twee woorden) op de kunt affgeteyckent staet) hungende om een dubbelen steert, (twee woorden) noch dubbelen uythungendende steert dair mede een zegel aen geweest was.<goedgekeurd> Secretaris doen onderteckenen wnde des Stadts cleyne zegel op` t spatium dese doen drucken op den xxx meert xvj.negen ende dertich + 30 mart 1639.
--- gezegeld met het stads cleyn zegel door de Secretaris De Ridder (niet overgenomen)

Aelbert van Leeuwen 1538

Aelbert van Leeuwen : een leeuw. Helmtteken: op een wrong een primitief gesneden uitkomende leeuw.
Lintschrift: AELBERT.VA LEEWEN

Laatste